

30/1/25

Directoraat generaal
curatieve zorg
PZo

Aan

MVWS
SLMZ
SJPS

Deadline: 31-01-2025

Ontworpen door

nota

(ter beslissing) Beslisnota bij Kamerbrief kabinetsreactie rapport Raad voor Volksgezondheid en Samenleving "Met de stroom mee"

Datum Document

28 januari 2025

Kenmerk

3626419-1050280-PZO

Bijlage(n)

1. Aanleiding

Op 20 juni 2023 heeft de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) het rapport 'Met de stroom mee: naar een duurzaam en adaptief stelsel van zorg en ondersteuning' gepubliceerd. In het rapport pleit de RVS voor groot onderhoud aan het stelsel, en doet zij daartoe verschillende aanbevelingen. Eerder heeft u akkoord gegeven om de kabinetsreactie op het rapport via het ambtelijk voorportaal Commissie Sociaal Domein (CSD) en de Raad Sociaal Domein (RSD) naar de Ministerraad te geleiden. De Ministerraad heeft op 24 januari ingestemd met de commentaren van de leden van de RSD en ingestemd om de brief naar de Tweede Kamer te verzenden.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan bijgaande brief te verzenden aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In deze kabinetsreactie gaat u op hoofdlijnen in op het advies van de RVS door een reactie te geven op de aanbevolen transities, uw opvatting daarop en de belangrijkste maatregelen voor dit kabinet. In de brief licht u toe:

- Dat u het geschetste beeld herkent dat ons zorgstelsel al langere tijd onder grote druk staat en dat actie nodig is om ervoor te zorgen dat iedereen in Nederland gelijkwaardigere toegang tot zorg en ondersteuning heeft en blijft houden.
- Dat u zich in uw reactie op het rapport richt op de door de RVS aanbevolen transities, uw visie daarop en de belangrijkste beleidsmaatregelen voor dit kabinet. U gaat in deze brief niet in op iedere

individuele aanbeveling van de RVS, maar richt zich overkoepelend op de voorgestelde transities.

- Dat voor ieder van de drie voorgestelde transities door de RVS u raakvlakken ziet met de plannen in het regeerprogramma om de toegang tot zorg en ondersteuning te verbeteren:
 1. Voor een transitie van concurrentie en fragmentatie naar samenwerking en vereenvoudiging verwijst u naar de geplande brief met de visie van dit kabinet op marktwerking in de zorg en benoemt u kort uw voornemen voor minder marktwerking in de acute zorg. Tot slot beschrijft u uw plannen om samenwerking en afstemming tussen verschillende domeinen te verbeteren, bijvoorbeeld voor kwetsbare thuiswonende ouderen.
 2. Voor een transitie van individuele verantwoordelijkheid naar gedeelde verantwoordelijkheid gaat u in op de plannen van dit kabinet voor een gelijkwaardigere toegang tot zorg. Daarbij benoemt u uw plannen om het eigen risico te verlagen in de Zvw en het abonnementstarief in de Wmo te vervangen door een inkomens- en vermogensafhankelijke afhankelijke bijdrage. Daarnaast gaat u in op de bredere inzet van dit kabinet op het versterken van de sociale basis en het verbeteren van bestaanszekerheid voor kwetsbare groepen om sociaaleconomische gezondheidsverschillen te verkleinen. Tot slot gaat u in op het beter benutten van de bestaande mogelijkheden om de positie van mantelzorgers en vrijwilligers te versterken.
 3. Voor een transitie van een gefixeerd en gesloten systeem naar een open en lerend systeem gaat u in op uw plannen een sterkere overheidsregie bij een afweging van publieke waarden te organiseren, o.a. ten aanzien van kwaliteitstaken en pakketbeheer van het Zorginstituut. Daarnaast gaat u in op het vereenvoudigen van de mogelijkheden voor domeinoverstijgende samenwerking, en het verstevigen van de stem van de burger.

Directoraat generaal
curatieve zorg
PZO

Kenmerk
3626419-1050280-PZO

4. Toelichting

a. *Draagvlak politiek*

Kort na publicatie van het rapport in juni 2023 vond het CD Zorgverzekeringsstelsel plaats, waarin verschillende partijen en de voormalig minister van VWS hun eerste reactie gaven op het rapport. Met name partijen aan de linkerkant van de Kamer leken zich te herkennen in het beeld dat het stelsel toe is aan groot onderhoud. Aanbevelingen die tijdens het debat aandacht kregen zijn de aanbeveling om concurrentie in delen van de zorg (eerstelijns, acute zorg en ggz) te beperken, de aanbeveling om de ouderenzorg in de toekomst vanuit 2 wetten te organiseren en de aanbeveling om de nominale premie te verlagen en te zorgen voor een naventante verhoging van de inkomensafhankelijke bijdrage. De voormalig minister van VWS vond het rapport veelal in lijn met de ingezette beweging in het Integraal Zorgakkoord, maar gaf daarnaast ook aan dat het rapport enkele politieke uitspraken bevat. Een reactie op het rapport werd daarom uitgesteld naar een volgend kabinet.

Met deze brief komt u tegemoet aan de toezegging in de stand van zaken brief om in het voorjaar 2025 een reactie op het rapport te sturen. De brief kan op draagvlak van coalitiepartijen rekenen. De inhoud van de brief volgt direct uit de plannen in het Regeerprogramma en in de Ministerraad is ingestemd de brief naar de Kamer te verzenden. Partijen in de oppositie zullen mogelijk meer specifieke

antwoorden willen op de individuele aanbevelingen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Bij publicatie van het rapport in juni 2023 ontving het rapport veel media-aandacht. In verschillende media kwam aan de orde dat het rapport politiek gekleurd zou zijn. Met name ten aanzien van de aanbevelingen die gericht zijn op de transitie van individuele verantwoordelijkheid naar gedeelde verantwoordelijk, zoals de aanbeveling om de nominale premie te verlagen en te zorgen voor een navenante verhoging van de inkomensafhankelijke bijdrage. De auteurs van het rapport hebben middels een ingezonden brief in het NRC (29 juni, 2023) aangegeven zich niet te kunnen vinden in deze reflectie. Een advies over het meer toegankelijk en solidair organiseren van zorg en ondersteuning past volgens de RVS bij hun opdracht om vanuit onafhankelijke positie strategisch advies te geven.

Sinds het aantreden van het nieuwe kabinet heeft het rapport geen nieuwe media-aandacht gekregen.

c. Financiële en personele gevolgen

De genoemde maatregelen hebben geen aanvullende financiële en personele gevolgen anders dan de gevolgen die reeds zijn meegenomen bij de totstandkoming van het regeerprogramma.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

De genoemde maatregelen in de brief vergen nadere uitwerking om een gedegen toets te kunnen doen op de juridische haalbaarheid.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief is afgestemd met de VWS-directies CZ, Z, LZ, DMO, IZA, MEVA, PG, Jeugd en FEZ.

De brief is interdepartementaal afgestemd met de leden van de Commissie Sociaal Domein (CSD) en de leden van de Raad Sociaal Domein (RSD). De Ministerraad heeft op 24 januari ingestemd met de commentaren van de leden van de RSD en ingestemd om de brief naar de Tweede Kamer te verzenden.

f. Gevolgen administratieve lasten

De genoemde maatregelen hebben geen aanvullende administratieve gevolgen anders dan de gevolgen die reeds zijn meegenomen bij de totstandkoming van het regeerprogramma.

g. Toezeggingen

De brief bevat geen nieuwe toezeggingen.

h. Fraudetoets

N.v.t.

Directoraat generaal
curatieve zorg
PZo

Kenmerk
3626419-1050280-PZO

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat generaal
curatieve zorg
PZo

Kenmerk
3626419-1050280-PZO